

Bruselj, 4.5.2016
COM(2016) 239 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju Uredbe (ES) št. 1921/2006 o predložitvi statističnih podatkov o iztovu
rubiških proizvodov v državah članicah**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Uredbe (ES) št. 1921/2006 o predložitvi statističnih podatkov o iztovoru ribiških proizvodov v državah članicah

1. UVOD

Člen 10 Uredbe (ES) št. 1921/2006 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o iztovoru) določa naslednjo zahtevo:

Komisija do 19. januarja 2010 in nato vsaka tri leta predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ocenjevalno poročilo o statističnih podatkih, zbranih v skladu s to uredbo, zlasti o njihovi pomembnosti in kakovosti. V poročilu se razčleni tudi stroškovna učinkovitost sistema, ki se uporablja za zbiranje in obdelavo statističnih podatkov, in predstavi preverjene prakse za zmanjšanje obsega dela držav članic ter izboljšanje uporabnosti in kakovosti statističnih podatkov.

To je tretje ocenjevalno poročilo, ki ga je Komisija predložila Evropskemu parlamentu in Svetu. Prvo poročilo je bilo objavljeno kot COM(2010) 675 final, drugo pa kot COM(2014) 240 final.

2. POKRITOST IN VSEBINA

Uredba o iztovoru zahteva, da države članice in države EGP predložijo statistične podatke letno in v šestih mesecih po koncu referenčnega koledarskega leta. Predložiti morajo podatke o celotni količini in vrednosti enot ribiških proizvodov, ki so jih plovila EU in Efte iztovorila na njihovem ozemlju. Podatke je treba razčleniti po: i) državah zastave iztovarjajočih ribiških plovil (v skladu s kodami iz Priloge II k uredbi o iztovoru); ii) „opisih“ proizvodov (Priloga III k Uredbi) in iii) predvidenih uporabah proizvodov (Priloga IV k Uredbi).

V tem poročilu je ocenjen napredek, ki so ga dosegle države članice in države Efte glede določb uredbe o iztovoru, in sicer v smislu popolnosti in kakovosti predloženih podatkov.

2.1 Zbiranje in viri podatkov

Kaže, da so upravni podatki glavni vir statističnih podatkov o iztovoru, pri čemer skoraj vse države zbirajo ladijske dnevnike, potrdila o prodaji ter deklaracije o iztovarjanju, pretovarjanju in prevzemu. Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009² in Izvedbena uredba

¹ Uredba (ES) št. 1921/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o predložitvi statističnih podatkov o iztovoru ribiških proizvodov v državah članicah in razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1382/91 (UL L 403/1, 30.12.2006, str. 1).

² Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES)

Komisije (EU) št. 404/2011³ zahtevata, da kapitani plovil dolžine več kot 10 m vodijo ladijski dnevnik o svojih dejavnostih ter čim prej oziroma v 24 urah predložijo zajete podatke, tudi če ni ulova. Ladijski dnevniki vsebujejo podatke, ki jih kapitani zajamejo med dejavnostmi svojih plovil, in morajo vključevati oceno žive teže ulova. Zlasti so koristni za pripisovanje ulova ribolovnim območjem in izračun obsega ribolovne dejavnosti ter omogočajo navzkrižno preverjanje z drugimi viri podatkov. Za plovila, ki so krajša od 10 m, države članice za spremljanje ribolovne dejavnosti uporabljajo obrazce (npr. poročila o ulovu in ladijske dnevnike), potrdila o prodaji ali tehnike vzorčenja.

Potrdila o prodaji se predložijo organom, pristojnim za prvo prodajo rib. Vključujejo informacije o količini vsake iztovorjene vrste, obliki predstavitve proizvodov, vrednosti vsakega proizvoda in plovilu, ki opravi iztovarjanje.

Z razširjeno uporabo elektronskega poročanja in reguliranjem rokov za predložitev se je olajšalo in izboljšalo zbiranje podatkov. Podatki se pošiljajo pristojnim ustanovam pravočasno in v večini primerov vključujejo vse zahtevane informacije. Nekatere države poleg ladijskih dnevnikov, potrdil o prodaji in deklaracij o iztovarjanju zbirajo tudi druge informacije, na primer prek sistema za spremljanje plovil (VMS), ki omogoča natančnejšo opredelitev ribolovnih območij. Zato je zagotovljena popolna pokritost ribolovne dejavnosti, ki poteka v vseh segmentih flote in ribolovnih območjih, saj se skoraj vse države pri izvajanju popolnega popisa dejavnosti lahko zanašajo na upravne vire podatkov.

Če razpoložljive upravne informacije niso zadostne, se za dopolnitev (Francija in Malta) ali kot nadomestilo (Grčija in Italija) upravnih podatkov uporabljajo raziskovanja. Ti primeri so podrobneje opisani v naslednjem oddelku.

2.2 Sistemi zbiranja podatkov v državah članicah in državah Efte

Belgija – za zbiranje podatkov je pristojna Služba za morsko ribištvo, ki je del Oddelka za kmetijsko in ribiško politiko. Glavni vir informacij so potrdila o prodaji, ki se na isti dan predložijo v elektronski obliki na treh glavnih dražbah (Zeebrugge, Ostende in Nieuwpoort). Izjema so podatki o prodaji, ki jih predložijo majhna plovila, ki lahko neposredno prodajajo javnosti v Ostendeju (namesto na dražbi), vendar morajo sporočiti teže in cene za dražbo v Ostendeju. Ladijski dnevniki se pošljejo v 48 urah ter se uporabljajo za pripisovanje prodanih količin in ribolovne dejavnosti različnim ribolovnim območjem (glavni območji sta Severno morje in vzhodni Rokavski preliv).

Bolgarija – za podatke o iztovu je pristojna Nacionalna agencija za ribištvo in akvakulturo. Podatki se zbirajo iz upravnih virov: vsaka oseba, vključena v komercialni ribolov, mora predložiti ladijski dnevnik in deklaracije o iztovarjanju (tudi če je plovilo krajše od 10 m);

št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

³ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 404/2011 z dne 8. aprila 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 112/1, 30.4.2011, str. 1).

vsaka oseba, vključena v prvo prodajo rib, mora predložiti potrdila o prodaji, iz katerih se nato pridobijo podatki o cenah. Ladijski dnevnik in potrdila o prodaji, ki jih prejme Nacionalna agencija za ribištvo in akvakulturo, je treba vnesti v sistem v 15 dneh od predložitve podatkov. Bolgarska plovila lovijo izključno v Črnem morju.

Ciper – za zbiranje podatkov o ulovu in iztovu je pristojen Oddelek za ribištvo in raziskovanje morja (ki je del Ministrstva za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje). Plovila dolžine do 10 m morajo poleg potrdil o prodaji (za ribiče, ki prodajajo iztovre neposredno) in deklaracij o iztovarjanju predložiti tudi račune. Ladijski dnevniki v papirni obliki se zbirajo za plovila dolžine 10–12 m, medtem ko so plovila, ki so daljša od 12 m, opremljena s sistemom VMS in za predložitev potrdil o prodaji uporabljajo povezani sistem za elektronsko poročanje (ERS). Različni viri podatkov trenutno niso povezani in podatki se shranjujejo v različnih podatkovnih zbirkah. Obstaja jasna potreba po celovitem sistemu in s tem po tehnični pomoči, ki bi bila potrebna za razvoj takega sistema. Ciprska plovila lovijo v srednjem in vzhodnem Sredozemlju.

Danska – za iztovre je pristojna danska agencija AgriFish, ki je del Ministrstva za okolje in prehrano. Kupci iz prve roke morajo biti registrirani in morajo predložiti potrdila o prodaji. Večina kupcev rib dnevno pošilja potrdila o prodaji prek spleta. Vsa danska plovila morajo izpolnjevati ladijske dnevnike (plovila, ki so daljša od 12 m, pa morajo voditi elektronske ladijske dnevnike). Plovila, krajša od 10 m, so lahko oproščena vodenja ladijskega dnevnika, če so ribiči podpisali „izjavo o ribolovnem območju“. Sistem ERS se v celoti izvaja in plovila, daljša od 12 m, morajo uporabljati sistem VMS. Danska plovila večinoma lovijo v Severnem morju. Podatki se pridobivajo iz upravnih virov, vendar so v dogovoru z nacionalnim statističnim uradom „zamrznjeni“, preden se zberejo in pošljejo Eurostatu.

Nemčija – za podatke o iztovu je pristojen Zvezni zavod za kmetijstvo in prehrano. Podatki se pridobivajo iz upravnih virov in se zbirajo s pomočjo ladijskih dnevnikov. Informacije o kakovosti, opisu in ceni proizvodov se pridobivajo iz deklaracij o iztovarjanju in potrdil o prodaji. Nemška plovila lovijo večinoma v zahodnih vodah, Severnem morju, Baltskem morju, na Grenlandiji in v norveških vodah.

Estonija – v zbiranje podatkov so vključeni Ministrstvo za razvoj podeželja, nacionalni statistični urad, Ministrstvo za okolje in inšpektorat za okolje. Za urejanje in pošiljanje podatkov sta pristojna nacionalni statistični urad in Ministrstvo za razvoj podeželja. Podatki so iz upravnih virov, vključno z ladijskimi dnevniki, deklaracijami o iztovarjanju, potrdili o prodaji ter dokumenti o pretovarjanju in transportu. Plovila, ki so krajša od 12 m ali 15 m in lovijo izključno v estonskem teritorialnem morju, izpolnjujejo nacionalne ladijske dnevnike v papirni obliki. Plovila, ki so daljša od 12 m, morajo predložiti ladijske dnevnike z uporabo sistema ERS. Kupci rib iz prve roke morajo Ministrstvu za razvoj podeželja po elektronski poti pošiljati potrdila o prodaji. Estonska plovila lovijo v Baltskem morju, severozahodnem Atlantiku in celinskih vodah.

Irska – za podatke o iztovu je pristojen samo irski organ za varstvo morskega ribištva. Podatki o ulovu se za plovila, daljša od 10 m, pridobivajo iz elektronskih ladijskih dnevnikov, za plovila, krajša od 10 m, pa iz potrdil o prodaji. Irska flota izvaja ribolov v severovzhodnem Atlantiku.

Grčija – upravne podatke o povprečnih cenah iztovora in vrednostih zbira Ministrstvo za obnovo proizvodnje, energijo in okolje. Pošiljajo se nacionalnemu statističnemu uradu za urejanje in obdelavo. Podatke o ulovu nacionalni statistični urad zbere s pomočjo mesečnega statističnega raziskovanja. Raziskava vključuje popoln popis čezmorske ribolovne dejavnosti (plovila, ki lovijo v vzhodnem srednjem Atlantiku) ter vzorčno raziskovanje ribolovne dejavnosti na odprtem morju in obalne ribolovne dejavnosti plovil, ki lovijo v Sredozemskem morju. Zaradi zelo visoke stopnje neodziva (50 %) se uporablja metoda enostopenjskega stratificiranega naključnega vzorčenja. Ulov plovil z motorji z manj kot 20 konjskimi močmi ni vključen. Podatke Ministrstvo za obnovo proizvodnje, energijo in okolje pošilja Generalnemu direktoratu za pomorske zadeve in ribištvo (GD MARE), nacionalni statistični urad pa Eurostatu.

Španija – za zbiranje podatkov o iztovoru sta pristojna Generalni sekretariat za ribištvo in Generalni poddirektorat za statistiko (oba sta del Ministrstva za kmetijstvo, prehrano in okolje). Generalni sekretariat za ribištvo pošilja podatke GD MARE, medtem ko jih Generalni poddirektorat za statistiko pošilja Eurostatu. Podatki se pridobivajo iz „statističnih podatkov o ulovu in iztovoru pri pomorskem ribolovu“. V teh podatkih so zbrane informacije iz deklaracij o iztovarjanju in pretovarjanju (za plovila, daljša od 10 m), potrdil o prvi prodaji, celotnih dovoljenih ulovih (TAC) in kvotah ter informacije organizacij proizvajalcev. Podatki, ki se pošiljajo GD MARE, so zgolj upravni, medtem ko so tisti, ki se pošiljajo Eurostatu, že nekoliko statistično obdelani. Španska flota izvaja ribolov na vseh ribolovnih območjih, zajetih v Uredbi EU, in v drugih regijah.

Francija – za zbiranje podatkov je v celoti pristojen Direktorat za pomorski ribolov in akvakulturo. Za urejanje in pošiljanje podatkov Komisiji je pristojen Statistični urad za ribolov in akvakulturo, ki deluje pod nadzorom Direktorata za pomorski ribolov in akvakulturo. Za pripravo potrdil o prodaji in izpolnjevanje deklaracij v papirni obliki je pristojna nacionalna agencija FranceAgriMer. Podatke o ribolovu tropskih tunov Inštitut za raziskave in razvoj pošilja Direktoratu za pomorski ribolov in akvakulturo. Upravni viri (ladijski dnevniki, deklaracije o iztovarjanju in potrdila o prodaji ter podatki iz sistema VMS) zagotavljajo dobro pokritost ribolovne dejavnosti v Atlantiku. Nepopolni upravni podatki o Sredozemlju in čezmorskih ozemljih se dopolnjujejo s podatki, zbranimi iz vzorčnih raziskovanj, vendar ti podatki še niso vključeni v podatke, ki se pošiljajo Eurostatu. Francija je poročala o težavah v zvezi z manjkajočimi ali napačnimi primarnimi podatki ter priznala potrebo po izboljšanju kakovosti podatkov. Skoraj 80 % ulova je opravljenega v severovzhodnem Atlantiku. Druga glavna ribolovna območja so zahodni Indijski ocean, vzhodni srednji Atlantik in Sredozemlje.

Hrvaška – za podatke o iztovoru je pristojen Direktorat za ribištvo Ministrstva za kmetijstvo. Upravni podatki se zbirajo iz ladijskih dnevnikov in deklaracij o iztovarjanju (za plovila z vlečnimi mrežami in plovila z zaporno plavarico ter plovila, daljša od 10 m), poročil o ulovu (za plovila, krajša od 10 m), sistema VMS (za plovila, daljša od 15 m) in potrdil o prodaji za sveže ribe. Hrvaška plovila lovijo v severnem in srednjem Jadranskem morju.

Italija – za podatke o iztovoru so pristojni Ministrstvo za kmetijsko, prehransko in gozdarsko politiko, Nacionalni raziskovalni svet in ITAFISHSTAT (nacionalni konzorcij za razvoj ribiške statistike). Nacionalni raziskovalni svet in ITAFISHSTAT izvajata

multivariatno vzorčno raziskovanje ribolovne dejavnosti v Sredozemlju, katere metodološki vidiki so bili določeni v sodelovanju z nacionalnim statističnim uradom. Plovila, ki imajo dovoljenje za ribolov navadnega tuna, so izključena iz vzorca ter sporočajo podatke Ministrstvu za kmetijsko, prehrabno in gozdarsko politiko z uporabo ladijskih dnevnikov. Podatki iz popisa ribolova v vzhodnem srednjem Atlantiku in zahodnem Indijskem oceanu, ki jih je prej pošiljal nacionalni statistični urad, se ne pošiljajo več. Italija je ob predložitvi prejšnjega poročila predlagala spremembe metode, ki se uporablja za zbiranje teh podatkov, da bi odpravila težavo, povezano z zelo nizkimi stopnjami odziva. Vendar doslej še ni bilo sprememb.

Latvija – za zbiranje podatkov o iztovu in potrdil o prvi prodaji ter združevanje podatkov za Baltsko morje in Riški zaliv je pristojen Državni urad za okolje, ki je del Ministrstva za varstvo okolja in regionalni razvoj. V zbiranje in obdelavo podatkov za ta območja, pa tudi za ribolov na odprtem morju v Atlantiku, je vključen tudi Inštitut za varnost hrane, zdravje živali in okolje. Poleg tega pošilja Oddelku za ribištvo (v okviru Ministrstva za kmetijstvo) podatke za združevanje. Splošno odgovornost za kakovost podatkov ima Centralni statistični urad, pri čemer kakovost v okviru svojih pristojnosti zagotavljata tudi Državni urad za okolje ter Inštitut za varnost hrane, zdravje živali in okolje. Oddelek za ribištvo je pristojen za končno navzkrižno preverjanje podatkov in pošiljanje podatkov Komisiji. Podatki so iz upravnih virov, vključno z ladijskimi dnevniki, potrdili o prodaji in deklaracijami o iztovarjanju. Vsa ribiška plovila, daljša od 12 m, uporabljajo sistem ERS in so opremljena s sistemom VMS. Podatki o ulovu po vrednosti in na vrsto, ki jih zbira Centralni statistični urad, se navzkrižno primerjajo z upravnimi podatki Oddelka za ribištvo. Latvijska ribiška flota izvaja ribolov v Baltskem morju ter severovzhodnem in vzhodnem srednjem Atlantiku.

Litva – za zbiranje podatkov je pristojen Oddelek za ribištvo pri Ministrstvu za kmetijstvo. Glavni viri podatkov so ladijski dnevniki, potrdila o prodaji in deklaracije o iztovarjanju. Litva uporablja integriran samodejni sistem za obdelavo in potrjevanje podatkov o iztovu. Litovska plovila lovijo v severovzhodnem in severozahodnem Atlantiku, vzhodnem srednjem Atlantiku ter južnem Tihem oceanu.

Malta – za zbiranje podatkov je pristojen Oddelek za ribištvo in akvakulturo, ki je del Ministrstva za trajnostni razvoj, okolje in podnebne spremembe. Nacionalni statistični urad pošilja podatke Eurostatu, Oddelek za ribištvo in akvakulturo pa GD MARE. Pristop popisa se uporablja za plovila dolžine več kot 10 m, in sicer z uporabo podatkov iz ladijskih dnevnikov in potrdil o prodaji. Podatki o plovilih dolžine manj kot 10 m se zbirajo z multivariatnim vzorčnim raziskovanjem majhnega obsega. Malteška plovila lovijo v Sredozemskem morju.

Nizozemska – za zbiranje podatkov, ki jih pošilja nizozemski organ za varnost hrane in potrošniških proizvodov, je pristojen Oddelek za ribištvo pri Nizozemski agenciji za podjetja, ki nato zahtevane podatke pošilja GD MARE. Za urejanje in pošiljanje podatkov Eurostatu je pristojen nacionalni statistični urad. Ladijski dnevniki, potrdila o prodaji in podatki o ulovu se pridobivajo iz sistema za registracijo ribolova in obveščanje, ki ga vzdržuje organ za varnost proizvodov, namenjenih potrošnikom. Nizozemska plovila lovijo v severovzhodnem in vzhodnem srednjem Atlantiku ter jugovzhodnem Tihem oceanu.

Poljska – za zbiranje podatkov je pristojen Oddelek za ribištvo pri Ministrstvu za kmetijstvo in razvoj podeželja. Podatki se pridobivajo iz ladijskih dnevnikov v elektronski ali papirni obliki in mesečnih poročil v papirni obliki (odvisno od velikosti plovila) ter potrdil o prodaji. Uporabljata se sistema ERS in VMS, in sicer prvi za plovila, daljša od 12 m. Poljska plovila večinoma lovijo v Baltskem morju ter vzhodnem srednjem in jugovzhodnem Atlantiku.

Portugalska – nacionalni statistični urad je prenesel odgovornost za pripravo uradne ribiške statistike na Generalni direktorat za naravne vire, varnost in pomorske storitve. V zbiranje podatkov so vključeni tudi pet regionalnih direktoratsv za kmetijstvo in ribištvo na celini ter pristojne ustanove v avtonomnih regijah. Podatki večinoma izvirajo iz ladijskih dnevnikov, deklaracij o iztovarjanju, za sveže in hlajene ribe pa iz nacionalnih dražb in potrdil o prodaji. Portugalska plovila večinoma lovijo v severovzhodnem, zahodnem in vzhodnem srednjem Atlantiku, pa tudi v Tihem oceanu.

Romunija – za zbiranje podatkov je pristojna Nacionalna agencija za ribištvo in akvakulturo. V zbiranje in navzkrižno preverjanje podatkov je vključen tudi Nacionalni inštitut za pomorske raziskave in razvoj, ki je soodgovoren za pošiljanje podatkov GD MARE. Podatki so iz upravnih virov (ladijski dnevniki, potrdila o prodaji in deklaracije o iztovarjanju). Uporablja se sistem VMS, sistem ERS pa še ni uveden. Podatke zbirajo inšpektorji Nacionalne agencije za ribištvo in akvakulturo, nato pa jih navzkrižno preveri Direktorat za inšpekcije in pomorsko politiko. Ribiška plovila lovijo samo v delu Črnega morja, ki je v romunski pristojnosti.

Slovenija – za zbiranje podatkov so pristojni Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavod za ribištvo in nacionalni statistični urad. Viri podatkov so večinoma upravni. Vsa plovila morajo izpolnjevati ladijske dnevnike in pošiljati deklaracije o iztovarjanju. Podatki o cenah se pridobivajo iz potrdil o prodaji in raziskovalnih vprašalnikov. Manjkajoče cene (ki so leta 2014 predstavljale manj kot 1 % vseh iztovorjenih količin) se ocenijo. Zavod za ribištvo upravlja vnos, obdelavo in nadzor podatkov, medtem ko sta Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in nacionalni statistični urad pristojna za primerljivost podatkov v daljšem časovnem obdobju, točnost objave podatkov in pošiljanje podatkov mednarodnim organizacijam. Slovenska flota izvaja ribolov v Jadranskem morju.

Finska – za ribiške podatke je v prvi vrsti odgovoren Inštitut za naravne vire. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo vodi registre in podatkovno zbirko v realnem času o komercialnem morskem ribolovu ter je pristojno za spremljanje vrst, za katere veljajo kvote, in pošiljanje podatkov v zvezi s tem GD MARE. Inštitut za naravne vire zagotavlja dodatne podatke, poleg tistih, ki jih zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, in sicer iz lastnih raziskovanj in zunanjih virov informacij. Te statistične podatke zbira in jih pošilja Eurostatu. Plovila, daljša od 10 m, morajo predložiti ladijske dnevnike, medtem ko plovila, krajša od 10 m, izpolnjujejo mesečne obrazce o obalnem ribolovu (z ocenjenim ulovom v primeru neodziva). Za vrste, za katere se uporabljajo kvote, je prodaja iz prve roke zakonsko urejena. Podatki o prodaji vrst, za katere se kvote ne uporabljajo, se dopolnijo z raziskovanjem največjih prodajalcev rib na debelo. Finska plovila lovijo izključno v Baltskem morju.

Švedska – za zbiranje podatkov je pristojna švedska Agencija za upravljanje pomorstva in voda. Viri podatkov so upravni, vključno z ladijskimi dnevniki, potrdili o prodaji in

deklaracijami o iztovarjanju ter mesečnimi (ali celo dnevnimi) dnevnikami za obalno floto. Ladijski dnevnik za ribiška plovila, daljša od 12 m, se predložijo elektronsko prek sistema ERS. Potrdila o prodaji se zbirajo centralno, in sicer v elektronski ali papirni obliki, obalni ribiči pa lahko svoje dnevnike predložijo elektronsko prek varnega spletnega vmesnika.

Združeno kraljestvo – za zbiranje podatkov in preverjanje kakovosti so pristojni organi v posameznih državah Združenega kraljestva. Organizacija za upravljanje pomorstva, tj. organ za Anglijo in Wales, nato primerja informacije drugih organov in ima končno odgovornost za zagotavljanje kakovosti informacij pred predložitvijo podatkov Komisiji. Plovila dolžine več kot 10 m morajo predložiti elektronske deklaracije o iztovarjanju, ladijske dnevnike in potrdila o prodaji, medtem ko plovila dolžine manj kot 10 m predložijo liste ladijskega dnevnika in deklaracije o iztovarjanju prostovoljno. Organom je treba predložiti vsa potrdila o prodaji ne glede na velikost plovila. Dopolnjujejo jih drugi viri informacij (npr. dnevnik dejavnosti, ki jih predložijo plovila, vključena v nabiranje školjk). Glavno ribolovno območje Združenega kraljestva je severovzhodni Atlantik, vendar majhna flota za ribolov v oddaljenih vodah lovi tudi v jugozahodnem Atlantiku in zahodnem Indijskem oceanu.

Islandija – podatke zbira Direktorat za ribištvo in jih mesečno pošilja nacionalnemu statističnemu uradu, ki jih obdelava in prečisti, preden jih pošlje Eurostatu in GD MARE. Vsi kupci in predelovalci rib so pravno zavezani k izpolnjevanju poročil o teži in predelavi. Islandska plovila lovijo pretežno v severovzhodnem Atlantiku.

Norveška – za ribiške podatke je pristojen Direktorat za ribištvo, vendar informacije v začetku zbira šest prodajnih organizacij, ki opravljajo ekonomske transakcije med ribiči in kupci. Podatki so iz upravnih virov (ladijski dnevnik o ulovu, deklaracije o iztovu in potrdila o prodaji). Vsa ribiška plovila dolžine več kot 15 m morajo pošiljati elektronske ladijske dnevnike, kar velja tudi za plovila, daljša od 12 m, ki lovijo na območju Skagerrak. Norveška kot država EGS pri poročanju ne uporablja sistema ERS ali VMS, vendar ta sistema uporablja za spremljanje kakovosti potrdil o prodaji. Norveška plovila lovijo v severovzhodnem in severozahodnem Atlantiku ter na Antarktiki.

2.3 Kakovost podatkov

Metode, ki se uporabljajo za zbiranje ribiških podatkov, so v Evropi razmeroma skladne. Izvorni podatki so se v zadnji letih izboljšali. Široka uporaba elektronskega poročanja je privedla do pravočasnega pošiljanja in boljše kakovosti podatkov. Elektronsko sporočanje podatkov omogoča tudi vključitev vgrajenih preverjanj in preverjanje neobdelanih podatkov. 10 m). Nacionalni organi izvajajo tovrstna predhodna preverjanja tudi, kadar se podatki predložijo z uporabo ladijskih dnevnikov v papirni obliki (to velja večinoma za plovila, krajša od

Nekatere države uporabljajo dodatna orodja za preverjanje verodostojnosti podatkov, ki jih sporočajo ribiči. Portugalski organi izvajajo inšpekcijske preglede na morju ali med iztovarjanjem v pristaniščih. V Združenem kraljestvu so vzpostavljeni različni nadzorni sistemi, inšpektorji pa redno obiskujejo tržnice in prostore trgovcev. Več držav je tudi določilo, da je treba iztovorjene ribe tehtati na potrjenih tehtnicah, da se zagotovi natančnost.

Ko se podatki vnesejo v nacionalne sisteme, se zanje izvedejo postopki preverjanja (ki so v večini primerov samodejni), zasnovani za preverjanje notranje skladnosti. Izvajajo se različna navzkrižna preverjanja (npr. ladijskih dnevnikov in deklaracij o iztovarjanju ter ladijskih dnevnikov in potrdil o prodaji). Primerjava in povezovanje potrdil o prodaji z deklaracijami o iztovarjanju je v več državah samodejna. V Latviji se na primer četrtni in letni podatki, ki jih zbira nacionalni statistični urad, uporabljajo za navzkrižno preverjanje podatkov o iztovu in ulovu iz upravnih virov. Na Malti in v Romuniji navzkrižna preverjanja izvajajo tehnični strokovnjaki. V Združenem kraljestvu organi izvajajo temeljita mesečna navzkrižna preverjanja vrst, za katere se uporabljajo kvote. Grčija, Hrvaška in Slovenija poročajo tudi o vzpostavljenih postopkih za spremljanje skladnosti v daljšem časovnem obdobju.

Velika večina držav je navedla, da so sporočene povprečne cene iztovorov na tono pridobljene iz izčrpnih informacij, pridobljenih od upravnih organov, tj. cene temeljijo izključno na potrdilih o prodaji (vrednostih) in ladijskih dnevnikih ali deklaracijah o iztovarjanju (količine). Če podatki o ceni manjkajo, se povprečne cene na enoto ocenijo z uporabo ustreznih razpoložljivih podatkov, npr. povprečnih referenčnih cen po vrstah, prilagojenih cen prodanih proizvodov, podatkov o mednarodni trgovini, povprečnih cen rib iste kategorije in opisov ter poizvedb pri ribiških podjetjih.

Nekatere države so poročale o zamudah pri prejemanju podatkov od svojih flot za mali priobalni ribolov. Občasno so bili poslani podatki tudi nepopolni. Omenjene so bile tudi zamude pri prejemanju potrdil o prodaji za iztore v drugih državah članicah ali državah, ki niso članice EU. Le nekaj držav je izrecno navedlo, da so podatki o vrstah, za katere se kvote ne uporabljajo, manj zanesljivi (Francija, Finska, Nizozemska in Združeno kraljestvo). Nekatere države nimajo samodejnih postopkov za potrjevanje.

Podatki, predloženi za leto 2014, so kazali, da je bil dosežen velik napredek. Pri postopku pošiljanja je bilo manj napak, več držav je pravočasno predložilo svoje sklope podatkov, ponudniki podatkov in Komisija pa so dobro sodelovali v primerih, ko so bila zahtevana nadaljnja preverjanja. Odpravljene so bile tudi dolgoletne težave, ki so vplivale na podatke Nemčije o iztovu do referenčnega leta 2013. Vendar so odzivni časi ostali dolgi v manjšem številu držav, kjer je to dolgotrajna težava (Nemčija, Francija, Romunija in Islandija). Na dan objave tega poročila podatkov Grčije ni bilo mogoče dokončati zaradi izvajanja pregleda nekaterih vrstnih kod. Bolgarija je podatke o ulovu in iztovu za leto 2014 predložila tri mesece prepozno.

3. UPORABA PODATKOV (IZKAZOVANJE PODATKOV)

Poleg objave podatkov za države na nacionalni ravni so poročila držav na voljo tudi prek Eurostatove podatkovne zbirke za razširjanje na naslovu <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Eurostat na podlagi teh podatkov pripravi članke za serijo o razlagi statističnih podatkov *Statistics Explained*⁴ in *statistično knjigo The Agriculture, forestry and fishery statistics (Statistični podatki za kmetijstvo, gozdarstvo in*

⁴ [Fishery statistics – Statistics Explained](#).

ribištvo)⁵. Podatki, zbrani v skladu z uredbo o iztovoru, so ključni za ustrezno oblikovanje politike. Zlasti so nadvse pomembni za skupno ribiško politiko (SRP), ki je začela veljati 1. januarja 2014 ter je zasnovana za zagotavljanje okoljsko, ekonomsko in družbeno trajnostnega ribolova in akvakulture. Za izvajanje novih zahtev, uvedenih s SRP, ki določajo omejitve glede trajnostnega ribolova, merila za bolj selektiven ulov in obveznosti glede iztovarjanja, so potrebni zelo kakovostni podatki. Podatki o iztovoru ribiških proizvodov, ki jih da na voljo Eurostat, so prav tako pomemben vir informacij za Evropsko opazovalnico trgov za proizvode iz ribištva in akvakulture (EUMOFA).

4. STROŠKOVNA UČINKOVITOST

Šestnajst držav je lahko ocenilo upravno breme, povezano s pripravo in pošiljanjem podatkov, ki se zahtevajo v skladu z uredbo o iztovoru, devet pa jih je lahko ocenilo tudi svoje proizvodne stroške v denarnem smislu. Predložene informacije se nanašajo na celotni sklop podatkov o ulovu in iztovoru, predložen Eurostatu. Z uporabo podobnih virov in orodij za pripravo različnih delov podatkov je težko ločiti stroške enega elementa od celote. Breme in stroški, povezani s pošiljanjem podatkov, se med državami znatno razlikujejo: sedem držav je poročalo o tem, da za pripravo in predložitev podatkov, ki jih zahteva Eurostat, potrebujejo od 15 do 40 ur, šest držav je čas, ki ga porabijo, ocenilo na 80 do 150 ur, tri države pa so poročale o bremenu več kot 150 delovnih ur. Nastale stroške so štiri države ocenile na manj kot 1 500 EUR, nadaljnje štiri na 2 000 do 3 000 EUR, ena država članica pa na več kot 7 000 EUR.

5. ZAKLJUČKI

V večini primerov upravni viri podatkov zagotavljajo popoln popis ribolovnih dejavnosti. Široka uporaba elektronskega poročanja in uvedba sistemov samodejnega potrjevanja sta povečali zaupanje in kakovost podatkov ter omogočili državam, da so povečale točnost pri pošiljanju podatkov.

Vendar pomanjkljivosti pri zbiranju podatkov, ki so jih navedli anketiranci, in težave Eurostata pri postopku potrjevanja podatkov kažejo, da so še vedno možne izboljšave. Zdi se, na primer, da so daljši odzivni časi in večje težave pri preverjanju podatkov opazni pri državah, ki nimajo centraliziranih sistemov. V teh primerih je lahko preverjanje za odločitve, ali je treba odstopanja sprejeti ali jih popraviti, zapleten in dolgotrajen proces.

Države so ob več priložnostih predložile popravke podatkov, če je Eurostat pri navzkrižnem preverjanju statističnih podatkov o ulovu in iztovoru odkril napake. To kaže, da so preverjanja skladnosti, ki se izvajajo na nacionalni ravni, nezadostna.

Vendar več držav trenutno sprejema ukrepe za izboljšanje svojih sistemov. Nemčija in Francija pripravljata nove sisteme nadzora in potrjevanja, ki bodo začeli delovati sredi

⁵ [Agriculture, forestry and fishery statistics – 2015 edition – Product - Eurostat](#).

oziroma konec leta 2016. Ciper zaključuje razpis za izvajanje samodejnega potrjevanja, ki bo zmanjšalo razlike med različnimi viri podatkov. Načrtuje tudi vzpostavitev centraliziranega sistema, ki bo povezoval vse vire podatkov. Estonija sprejema ukrepe za uvedbo nadaljnje avtomatizacije.

Eurostat je pripravil vprašalnik, ki so ga morale države izpolniti pred začetkom zbiranja podatkov za leto 2014. Nato je bil na podlagi prejetih odgovorov pripravljen sklop praktičnih smernic za sporočanje statističnih podatkov o iztovu. Smernice zagotavljajo natančna navodila o tem, kateri iztovi bi morali biti vključeni in kateri ne, ter o tem, kako bi bilo treba o njih poročati. Opaziti je bilo potrebo po takšnih smernicah za usklajevanje nacionalnih praks in preprečitev izkrivljanj pri zbirnih podatkih. Uporaba teh smernic bi morala zagotoviti večjo kakovost podatkov.

6. PRIPOROČILA

Pomanjkljivosti, izpostavljene v prejšnjem poročilu⁶, v nekaterih državah še niso odpravljene. Povezane so z vprašljivo kakovostjo primarnih podatkov in sistemi potrjevanja, ki niso (ali niso v celoti) centralizirani in avtomatizirani. V nekaterih primerih se zdi, da se večje težave pojavijo, če je za podatke pristojnih več različnih organizacij. Zadevne države se zato močno spodbuja, da okrepijo komunikacijo in sodelovanje med različnimi vključenimi organizacijami. Povezovanje vseh izvornih podatkov ter izvajanje samodejnih preverjanj skladnosti in verodostojnosti sta ključna ukrepa za izboljšanje zanesljivosti podatkov in zagotavljanje pravočasne predložitve podatkov.

Primere, ki povzročajo večjo zaskrbljenost, kot je pomanjkanje podatkov o ribolovnih dejavnostih v vzhodnem srednjem Atlantiku in zahodnem Indijskem oceanu, s katerim se spopada Italija, je treba obravnavati v zelo tesnem sodelovanju z zadevnimi nacionalnimi organi.

Hkrati je treba sprejeti nadaljnje ukrepe za poenostavitev postopka priprave in pošiljanja podatkov. To bi pripomoglo k zmanjšanju bremena za ponudnike podatkov. Zlasti šifrante bi bilo treba čim bolj uskladiti s tistimi, ki jih je treba uporabljati v skladu z drugimi uredbami. To velja predvsem za opisne kode, ki bi lahko bile bolj usklajene s kodami, določenimi v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 404/2011.

Treba bi bilo izvesti tudi ukrepe za izboljšanje pretvorbenih faktorjev, ki se uporabljajo za izračun žive teže ribiških proizvodov. Ti bi morali biti natančnejši ter upoštevati, kako se ribe hranijo na krovu in vrsto predelave. Točnejši pretvorbeni faktorji bi zagotovili večjo usklajenost med državami glede pretvorbe v živo težo ter povezave med ulovi in iztovi. Omogočili bi tudi učinkovitejša navzkrižna preverjanja, ki se izvedejo ob upoštevanju statističnih podatkov o ulovu, sporočenih v skladu z uredbami (ES) št. 216/2009⁷, (ES)

⁶ Dokument COM(2014) 240 final.

⁷ Uredba (ES) št. 216/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o predložitvi statističnih podatkov o nominalnem ulovu držav članic, ki lovijo na določenih območjih izven severnega Atlantika (UL L 87, 31.3.2009, str. 1).

št. 217/2009⁸ in (ES) št. 218/2009⁹ Evropskega parlamenta in Sveta o predložitvi statističnih podatkov o nominalnem ulovu držav članic.

⁸ Uredba (ES) št. 217/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o predložitvi statističnih podatkov o ulovu in aktivnosti s strani držav članic, ki izvajajo ribolov v severozahodnem Atlantiku (UL L 87, 31.3.2009, str. 42).

⁹ Uredba (ES) št. 218/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o predložitvi statističnih podatkov o nominalnem ulovu držav članic, ki ribarijo v severovzhodnem Atlantiku (UL L 87, 31.3.2009, str. 70).